

İSLAM İŞBİRLİĞİ TEŞKİLATINA ÜYE DEVLETLERİN ANAYASA VE YÜKSEK MAHKEMELERİ/KONSEYLERİ VE MUADİLİ KURUMLARIN

I. YARGI KONFERANSI

(J-OIC)

İSTANBUL DEKLARASYONU

Türkiye Cumhuriyeti Anayasa Mahkemesi, İstanbul'da 14-15 Aralık 2018 tarihleri arasında İslam İşbirliği Teşkilatına (İİT) Üye Devletlerin Anayasa ve Yüksek Mahkemeleri/Konseylere ve Muadili Kurumlarının katılımıyla düzenlenen "Hukukun Üstünlüğü ve Temel Hakların Korunmasında Yüksek Yargının Rolü" konulu Birinci Yargı Konferansına ev sahipliği yapmıştır.

İİT Üye/Gözlemci Devletlerin Anayasa ve Yüksek Mahkeme/Konseylere ve Muadili Kurumların yanı sıra Misafir Mahkemeler ile Bölgesel Anayasa Yargısı Birliklerinden 42 Başkan veya Temsilci konferansa katılım sağlamıştır.

Türkiye Cumhuriyeti Anayasa Mahkemesi, bu girişimde bulunmaktan onur duyar ve katılımcılara Konferansa gösterdikleri yüksek ilgiden dolayı şükranlarını sunar.

İİT Üye Devletlerinin Anayasa ve Yüksek Mahkemesi/Konseylere ve Muadili Kurumları Başkanları ve Temsilcileri sıfatıyla biz; hukukun üstünlüğü, insan hakları ve evrensel hukuk ilkelerin üstünlüğüne olan bağlılığımızı beyan ediyoruz. Temel insan hak ve özgürlüklerine saygı duyulmasına olan acil ihtiyacı belirterek dünya uluslarını, hak ve özgürlüklerden gereği gibi yararlanılmasını sağlamaya yönelik gerekli adımları atmaya çağırıyoruz. Tüm insanlığın onur içerisinde yaşamasına ve tüm din ve inançların barışçıl şekilde bir arada olmasına engel teşkil eden yabancı düşmanlığı ve İslamofobi içeren yaygın söylem ve uygulamalar ile terör eylemlerine ilişkin derin kaygılarımızı ifade ediyoruz.

Konferans esnasında yapılan çok faydalı sunumlar ve verimli müzakereler doğrultusunda, hukukun üstünlüğü ilkesinin ve insan haklarının, adil bir hukuk düzeninin temel unsurlarını teşkil ettiğini teyit ediyoruz. Anayasa yargısı ve yüksek yargı, hukukun üstünlüğü ilkesinin ve insan haklarının haksız müdahaleler karşısında korunmasında merkezi bir rol oynamaktadır. Bu yargı kurumları, hukukun

üstünlüğünün ve insan haklarının ulusal, bölgesel ve uluslararası düzeyde geliştirilmesi ve güçlendirilmesinde lider rolü de üstlenmelidir.

Hukukun üstünlüğü ve insan haklarının korunması ve güçlendirilmesine yönelik bu üstün gayrette, İİT Üye Devletlerinin Anayasa ve Yüksek Mahkemeleri/Konseyleri ve Muadili Kurumları arasında bilgi alışverişi yapılması, iyi uygulamalar ve deneyimlerin paylaşılması ve anayasa hukuku ve uygulamasındaki ortak menfaatlere ilişkin konuların ele alınması için daimi bir diyalog oluşturulması büyük önem arz etmektedir.

Konferansta hazır bulunan İİT Üye Devletlerinin Mahkeme/Konsey ve Muadili Kurumlar Başkanları ve Temsilcileri, daha fazla işbirliği yapılması yönündeki gereksinimi kabul ederek, ilgili Mahkemeler/Konseylere/Muadili Kurumlar arasında bir forum oluşturmak amacıyla faaliyetlerde bulunma konusunda prensip olarak mutabık kalmışlardır. İşbu deklarasyon kapsamında aşağıdaki kararlar alınmıştır:

1. Anayasa ve insan haklarına ilişkin ortak meseleleri ele almak üzere düzenli aralıklarla konferansların düzenlenmesi ve hukukun üstünlüğü ve insan haklarını güçlendirmek için bilgi, görüş ve tecrübe alışverişinde bulunulması;
2. Daha yakın bir ortaklığın oluşturulması yönündeki olasılıkların değerlendirilmesi ve ilgili Mahkeme/Konsey/Muadili Kurumlara sunulacak bir raporun hazırlanması için Türkiye, Endonezya, Cezayir, Pakistan ve Gambiya'nın gönüllü katılımlarıyla uzmanlık düzeyinde Çalışma Komitesinin kurulması ve
3. Bir sonraki Konferansın 2020 yılında Endonezya Anayasa Mahkemesi himayesinde Endonezya'da gerçekleştirilmesi.